

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Fyresdal kommune
ved rådmann Ketil O. Kiland

01.02.2019

TILSYNSRAPPORT

Tilsynstema: kommunen sitt arbeid
med elevmedverknad knytt til
elevråd, skulemiljøutval og
samarbeidsutval

Fyresdal kommune - Gimle skule

Innhald

1	Innleiing	3
1.1	Kort om kommunen	3
1.2	Om gjennomføringa av tilsynet	3
1.3	Om tilsynsrapporten.....	4
2	Elevråd ved grunnskular	4
2.1	Rettslege krav.....	4
2.1.1	Val av elevråd (§11-2).....	4
2.1.2	Skulen si informasjonsplikt og elevrådet sin rett til å uttale seg (§9A-9).....	4
2.1.3	Elevrådet sine oppgåver og rett til å få hjelp i arbeidet.....	4
2.2	Våre observasjonar, vurderingar og konklusjonar	5
2.2.1	Val av elevråd (§11-2).....	5
2.2.2	Skulen si informasjonsplikt og elevrådet sin rett til å uttale seg (§9A-9).....	5
2.2.3	Elevrådet sine oppgåver og rett til å få hjelp i arbeidet.....	7
3	Samarbeidsutval (SU) og skulemiljøutval (SMU) ved grunnskolar	8
3.1	Rettslege krav.....	8
3.1.1	Val og samansetnad i SU (§11-1).....	8
3.1.2	Val og samansetnad i SMU (§11-1a)	8
3.1.3	Skulen si informasjonsplikt og utvala sine rettar til å uttale seg (§ 9 A-9).....	9
3.1.4	SU og SMU sine oppgåver (§11-1 og 11-1a).....	9
3.2	Våre observasjonar, vurderingar og konklusjonar	9
3.2.1	Val og samansetnad i SU (§11-1).....	9
3.2.2	Val og samansetnad i SMU (§11-1a)	10
3.2.3	Skulen si informasjonsplikt og utvala sine rettar til å uttale seg (§ 9 A-9).....	11
3.2.4	SU og SMU sine oppgåver (§11-1 og §11-1a).....	12
4	Varsel om pålegg om retting	13
	Vedlegg 1 - liste over dokumentasjon.....	15

1 Innleiing

Fylkesmannen fører tilsyn med offentlege skolar, jf. Opplæringslova § 14-1 første ledd, jf. kommunelova kapittel 10 A.

I tilsyn kontrollerer vi om skolane oppfyller Opplæringslova med forskrifter. Dersom kommunen/skulen ikkje følgjer regelverket, kan vi påleggje retting etter at kommunen har fått ein frist for å rette.

Det er kommunen som har det overordna ansvaret for at krava i Opplæringslova blir gjennomførte, jf. Opplæringslova § 13-10 første ledd. Vi gir difor eventuelle pålegg i tilsynet til kommunen som har ansvaret for at skulen rettar opp brot på regelverket.

Våre tilsyn er offentleg myndigheitsutøving, noko som inneber at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglane i forvaltningsretten og offentleglova.

1.1 Kort om kommunen

Fyresdal kommune ligg vest i regionen Øvre Telemark. Fyresdal grenser til kommunane Tokke, Kviteseid og Nissedal i Telemark, og også til kommunane Åmli, Bygland og Valle i Aust-Agder fylke.

Gimle skule har om lag 170 elevar frå 1.-10.trinn. Talet på elevar ved Gimle skule har vore relativt stabilt dei seinare åra.

1.2 Om gjennomføringa av tilsynet

Fylkesmannen opna tilsyn med Fyresdal kommune i brev datert 25.10.2018. Her varsla Fylkesmannen at vi ville føre tilsyn med Fyresdal kommune i eigenskap av å vere skuleigar for Gimle skule. Tilsynet omfattar ungdomsseget ved Gimle skule. Skulen beden om å levere dokumentasjon til oss. Mellom anna blei skulen beden om å svare på eit spørjeskjema. Skulen blei òg beden om å sende inn alle referata frå elevrådet, skulemiljøutvalet og samarbeidsutvalet for skuleåra 17-18 og 18-19. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Vi gjennomførde intervju på Gimle skule 28.11.2018. Her blei elevrådet, rektor og kontaktlærar for elevrådet intervjua kvar for seg. Det er elevrådsrepresentantane frå ungdomsseget som blei intervjua i dette tilsynet.

Elevmedverknad knytt til elevråd, skulemiljøutval og samarbeidsutval er temaet for dette tilsynet. Vi har kontrollert følgjande undertema:

1. Elevråd ved grunnskolar, jf. Opplæringslova §11-2 og §9A-9
2. Samarbeidsutval og skulemiljøutval ved grunnskolar, jf. Opplæringslova §11-1 og §11-1a

Elevmedverknad inneber at elevane kan seie meininga si, delta og ha innverknad på alt som gjeld dei på skulen.

Elevane si rett til medverknad blir slege fast ein rekke stader i Opplæringslova og i Barnekonvensjonen. Skulen skal vere ein viktig demokratisk arena for barn og unge, der

dei kan oppleve å ha medverknad. Arbeidet i elevrådet og andre samarbeidsorgan på skulen er viktige tiltak for å nå dette målet.

Reell elevmedverknad krev at skulen legg til rette for og følgjer opp at dette faktisk skjer. Fylkesmannen i Telemark har difor i dette tilsynet undersøkt om lovkrava i arbeidet med elevrådet, samarbeidsutvalet og skulemiljøutvalet blir følgt. Vi har ikke sett på korleis de oppfyller andre krav i regelverket.

1.3 Om tilsynsrapporten

Våre vurderinger i denne rapporten baserer seg i hovudsak på opplysningar som kjem fram i:

- dokumentasjonen de har sendt inn (sjå oversikt i vedlegg)
- informasjonen frå våre eigne system og offentlege register
- intervju med elevrådet, kontaktlærar for elevrådet og rektor ved Gimle skule

2 Elevråd ved grunnskular

2.1 Rettslege krav

2.1.1 Val av elevråd (§11-2)

- Ved kvar grunnskule skal det for årstrinna 5-7 og for årstrinna 8-10 vere eit elevråd med representantar for elevane.
- Kommunen fastset talet på elevrepresentantar.
- Representantane skal veljast seinast tre veker etter at skulen har teke til om hausten.

2.1.2 Skulen si informasjonsplikt og elevrådet sin rett til å uttale seg (§9A-9)

- Elevrådet skal haldast informert om alt som er viktig for skulemiljøet.
- Elevrådet skal så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skulemiljøtiltak.
- Elevrådet har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skulemiljø.
- Elevrådet har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skulemiljøet.

2.1.3 Elevrådet sine oppgåver og rett til å få hjelp i arbeidet

- Elevrådet skal fremje fellesinteressene til elevane på skulen og arbeide for å skape godt lærings- og skulemiljø.
- Ein medlem av undervisningspersonalet på skulen skal ha som oppgåve å hjelpe elevrådet i arbeidet. Denne elevrådkontakten har møte- og talerett i elevrådet.

2.2 Våre observasjonar, vurderingar og konklusjonar

2.2.1 Val av elevråd (§11-2)

Observasjonar

Vi har motteke 7 referat frå elevrådet ved Gimle skule for 5.-10.trinn.

Rektor seier at skulen har ein innarbeida praksis for at elevrådet skal bestå av ein representant og ein vararepresentant frå kvar klasse. Elevrådet og elevrådkontakten ved skulen stadfestar dette.

Rektor skriv at elevrådet blei valt inn ved skulestart august 2018. Elevrådet skriv at dei blei valt i løpet av dei fyrti vekene etter skulestart. Dei skriv vidare «me blei stemt på av klassane etter at me meldte oss til verv. Elevane i klassane stemte anonymt». Rektor og elevrådkontakten seier i intervju at elevane melder seg sjølve, og at elevar som stiller til val må kunne fortelje klassen kvifor dei ynskjer å sitte i elevrådet. Elevrådet stadfestar denne praksisen i intervju.

Vurderingar

Med utgangspunkt i referata frå elevrådet og intervjuet på skulen, finn Fylkesmannen at skulen har oppretta eit elevråd for 5.-10. trinn.

Lova krev at kommunen skal fastsetje tal for representantar i elevrådet. Fylkesmannen finn at kommunen, representert ved Gimle skule, har ein innarbeida praksis for talet på representantar i elevrådet.

Fylkesmannen finn, ut ifrå det rektor og elevane fortel, at elevrepresentantane blir valde seinast tre veker etter skulestart om hausten.

Konklusjonar

- Skulen har oppretta elevråd for 5.-10. trinn
- Kommunen har fastsatt antall representanter i elevrådet
- Representantane blei vald seinast tre veker etter skulestart

2.2.2 Skulen si informasjonsplikt og elevrådet sin rett til å uttale seg (§9A-9)

Observasjonar

Fylkesmannen har gjennomgått alle referata frå elevrådet for skuleåra 2017-18 og 2018-19. Vi finn følgjande saker som er relevante for skulemiljøet:

- **Info frå Knut Harald.** Saka vart gjennomgått ved oppstart/kontinuering av elevrådet 14.09.2017 og 17.09.2019. Saka inneheldt blant anna informasjon om at elevrådsrepresentantane har eit spesielt ansvar for å sjå til at andre har det bra på skulen.
- **Gjennomgang av trivselsregler i samband med at desse reviderast.** Saka vart gjennomgått 29.11.2017 og 14.12.2017. I referatet frå 29.11.2017 står det: «*Me gjekk gjennom trivselsreglane – fleire punkt må oppdaterast til det som gjeld no. Det er no ein må kome med innspel til endringar om ein ynskjer det.*

Elevrådsrepresentantane gjeng gjennom dette med klassene innan møtet me skal ha 14. desember».

- **Gjennomgang av tilstandsrapport.** Saka vart gjennomgått i elevrådet 1.11.2018. Skulen og elevrådet seier i intervju at denne saka mellom anna inneholdt informasjon om den siste gjennomførte elevundersøkinga. Ved gjennomgang av elevundersøkinga har elevrådet fått informasjon om korleis elevane har svart når det gjeld skulemiljøet. Dette bekreftar både skulen og elevrådet i intervju.
- **Fleirtalet i elevrådet ynskjer å fjerne mobilfri skule.** Saka blei gjennomgått 17.09.2018 og elevrådet fekk tilbakemelding 27.09.2018.

I tillegg til dei sakane som er lista opp over, viser referata at elevrådet har diskutert fleire saker knytt til det fysiske miljøet på skulen. Desse sakane er ofte initiera av elevane sjølve. Referata viser at skulen har ein praksis for å gje elevane tilbakemelding på deira innspel.

Elevane har fått gjennomslag for mange av deira ynskjer, til dømes fleecepledd i kantina, sanitærposar på toaletta, nye bordtennisnett og strengare vakter i ballbingen. Elevrådet bekreftar i intervju at dei blir høyrde, og at dei ofte får gjennomslag for saker som dei tek opp. Elevrådet seier òg at elevrådskontakten har informert dei om retten til å ha det trygt og godt på skulen.

Elevrådet fekk i oppdrag å kome med innspel til revidering av trivselsreglane ved skulen i elevrådsmøte 29.11.2017. Her fekk elevrådsrepresentantane i oppdrag å diskutere reglane med klassen. I møte 14.12.17 gjekk elevrådet igjennom alle innspela frå klassane. Forslag til nye trivselsreglar blei behandla i SMU/SU 22.03.2018. Elevrådet seier i intervju at det har vore ein god prosess rundt trivselsreglane, og at elevane fekk gjennomslag for mange av sine ynskjer. Elevrådet seier i intervju at dei alltid kan seie meningen si og komme med framlegg i dei sakane som vert diskutert i elevrådet.

Rektor skriv at skulen/kommunen er med i prosjektet «inkluderande barnehage- og skulemiljø. Prosjektet er i ein tidleg fase, men rektor fortel at planen er å involvere FAU, elevrådet og lærarane i arbeidet med tiltak.

Rektor og elevrådskontakten fortel i intervju at elevrådet har fått informasjon om *Plan for psykososialt miljø på Gimle skule* tidlegare år, men at denne planen skal reviderast. Inneverande års elevråd vil òg få informasjon om den nye planen.

Vurderingar

Fylkesmannen finn at elevundersøkinga, skulen sine trivselsreglar og retten til å ha det trygt og godt på skulen har vore diskutert i elevrådet. Elevrådet har også fått informasjon om forhold ved det fysiske miljøet som dei har vore opptekne av. Difor vurderer Fylkesmannen at elevrådet har vore informert om alt som er viktig for skulemiljøet. Fylkesmannen legg til grunn at opplysninga frå skulen og tilbakemeldinga frå elevrådet trekker i same retning.

Referata frå elevrådet for skuleårene 2017/18 og 2018/19 viser at elevrådet har blitt involvert i skulemiljøtiltak på eit tidleg tidspunkt, mellom anna arbeidet med trivselsreglane. Fylkesmannen finn vidare at skulen har ein praksis for å gje elevane tilbakemelding på deira innspel, og at elevane ofte får gjennomslag for deira ynskjer.

Fylkesmannen vurderer difor at skulen har ein innearbeida praksis for å ta elevane med i arbeidet med skulemiljøtiltak. Fylkesmannen legg til grunn at opplysningar frå skulen og tilbakemeldingar frå elevrådet trekker i same retning.

Rektor og elevrådkontakten fortel at skulen har ein praksis for å informere elevrådet om *Plan for psykososialt miljø på Gimle skule*. Fylkesmannen vurderer difor at elevrådet har fått innsyn i skulens systematiske arbeid for eit trygt og godt skulemiljø.

Elevrådet, rektor og elevrådkontakten fortel at elevrådet kan uttale seg og kome med framlegg i alle saker som er oppe i elevrådet. Fylkesmannen vurderer difor at skulen har sikra elevrådet sin rett til å uttale seg og kome med framlegg i alle saker som er viktige for skulemiljøet.

Konklusjonar

Skulen/rektor har:

- informert elevrådet om alt som er viktig for skulemiljøet
- teke elevrådet så tidleg som mogleg med i arbeidet med skulemiljøtiltak
- informert elevrådet om at dei har rett til innsyn i alle dokument som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skulemiljø
- sikra elevrådet sin rett til å uttale seg og kome med framlegg i alle saker som er viktige for skulemiljøet

2.2.3 Elevrådet sine oppgåver og rett til å få hjelp i arbeidet

Observasjonar

Ein lærar ved skulen har i oppgåve å følge opp elevrådet. Referata viser at det blei gitt opplæring i fyrste møte i elevrådet skuleåret 2018-19. Dette bekreftast i intervju med elevrådet og med skulen. Opplæringa inneholdt informasjon om saksgang i elevrådet og elevrådsrepresentantane sine roller. Elevrådet stadfestar at dei er kjende med kva det inneber å vere elevrådsrepresentant.

Elevrådet seier at dei får tid til å ta opp saker med klassane i framkant av møta i elevrådet. Elevane seier vidare at dei får tid til å informere klassa i etterkant av møta i elevrådet. Nokre elevrådsrepresentantar sa at det kunne gå litt for lang tid til før dei fekk informere klassa. Referata viser at elevrådkontakten har presisera for elevrådsmedlemene at dei skal representera si eiga klasse og ikkje seg sjølv. Dette stadfestar elevane i intervju.

Referata viser at elevrådet har kome med innspel som har blitt følgt opp av skulen. Dette vert stadfesta av elevrådet og skulen både i intervju og av tilsend dokumentasjon. Dette gjeld til dømes saka knytt til utdaterte læremiddel og IKT-verktøy, lærarane sin IKT-kompetanse og fleire praktiske avklaringar om uteareal, vakthald og sanitærforhold. Elevrådet seier at dei får ei forklaring når det er saker som dei ikkje får innfridde.

Vurderingar

Fylkesmannen finn at ein lærar ved skulen har i oppgåve å følge opp elevrådet, og at elevrådet har fått tilstrekkeleg opplæring i elevrådsarbeid.

Fylkesmannen vurderer at Gimle skule har ein praksis som sikrar at elevrådsrepresentantane kan ta opp saker og hente innspel frå eigne klasser. Dette stadfestar elevrådet og skulen i intervjuet.

Fylkesmannen vurderer at skulen sikrar at elevrådet får tilstrekkeleg tilbakemelding på saker som dei fremjar. Dette kjem frem i intervju med elevrådet og av referata frå elevrådet.

Konklusjonar

Skulen/rektoren har:

- gitt eit medlem av undervisningspersonalet i oppgåve å hjelpe elevrådet i arbeidet
- lagt til rette for at elevrådet kan fremje fellesinteressene til elevane på skulen og arbeide for å skape godt lærings- og skolemiljø

3 Samarbeidsutval (SU) og skolemiljøutval (SMU) ved grunnskolar

3.1 Rettslege krav

3.1.1 Val og samansetnad i SU (§11-1)

- Alle grunnskular skal ha eit SU
- SU skal vere samansett med
 - tre representantar for dei tilsette: to for undervisningspersonalet og ein for andre tilsette
 - to representantar for kommunen, der den eine skal vere rektor.
 - to representantar for foreldrerådet, der den eine skal vere leiaren for FAU, jf. § 11-4 siste ledd
 - to representantar for elevane.

3.1.2 Val og samansetnad i SMU (§11-1a)

- Alle grunnskular skal ha eit SMU.
- I SMU skal elevane, foreldrerådet, dei tilsette, skuleleiinga og kommunen vere representerte.
- SMU skal vere sett saman slik at representantane for elevane og foreldra til saman er i fleirtal.
- SU kan sjølv kan sjølv vere skolemiljøutval. Når SU fungerer som skolemiljøutval, må det oppnemnast tilleggsrepresentantar for elevane og foreldra, slik at dei samla får fleirtal.

3.1.3 Skulen si informasjonsplikt og utvala sine rettar til å uttale seg (§ 9 A-9)

- Utvala skal haldast informerte om alt som er viktig for skulemiljøet
- Utvala skal så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skulemiljøtiltak
- Utvala har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skulemiljø
- Utvala har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skulemiljøet.

3.1.4 SU og SMU sine oppgåver (§11-1 og 11-1a)

- SU har rett til å uttale seg i alle saker som gjeld skulen.
- SMU skal medverke til at skulen, dei tilsette, elevane og foreldra tek aktivt del i arbeidet for å skape eit godt skulemiljø.
- Elevrepresentantane skal ikkje vere til stades når saker som er omfatta av lovfesta teieplikt blir behandla i SU eller i SMU.

3.2 Våre observasjonar, vurderingar og konklusjonar

3.2.1 Val og samansetnad i SU (§11-1)

Observasjonar

Fylkesmannen har fått tilsendt ei oversikt over medlemmane i samarbeidsutvalet og skulemiljøutvalet for skuleåret 2018-19. Denne informasjonen ligg også på skulens heimesider. Her kjem det fram at SU/SMU består av tre elevar, tre føresette, tre tilsette og to frå kommunen (ein politikar og rektor). Skulen opplyser at det er dei eldste elevane i elevrådet som blir valt inn i SU/SMU.

På skulen sine heimesider står det vidare at «*I Fyresdal kommune er samarbeidsutvalet og skulemiljøutvalet slått saman til eitt organ*». Denne praksisen bekreftar rektor i intervju.

Referata viser at politikarrepresentanten har vore fråverande i dei to siste møta i SU/SMU. Rektor seier i intervju at skulen har innkalla og purra både politikarrepresentanten og vara, men at desse ikkje har møtt.

Vurderingar

Oversikten på skulens heimeside, som viser medlemmane i SU/SMU for skuleåret 2018-19, viser ein representasjon som innfrir både §11-1 og 11-1a i Opplæringslova.

Referatet frå møta i SU viser at skulen ved to høve har mangla ein kommunerepresentant for å kunne innfri krava i §11-1. Fylkesmannen vurderer likevel at skulen har gjort det ein kan forventa for å sikre ein riktig representasjon i SU/SMU.

Fylkesmannen finn at skulen ikkje skil mellom SU og SMU. I Opplæringslova §11-1a står det at SU sjølv kan vere SMU, men dette handlar om at dei same personane kan sitje i begge utval. Skulen må framleis skilje mellom utvala - både når det gjeld møteavvikling,

innkallingar og referat. Fylkesmannen vurderer på bakgrunn av opplysningane at skulen ikkje har eit sjølvstendig SU.

Konklusjonar

- SU/SMU ved Gimle skule er lovleg samansett
- Gimle skule har ikkje eit sjølvstendig SU

3.2.2 Val og samansetnad i SMU (§11-1a)

Observasjonar

Skulens heimeside viser at Gimle skule har slått saman SU/SMU til eit organ, noko som rektor bekreftar. Referata og innkallingane frå utvalsmøta skil ikkje mellom SU og SMU. Skulen har lagt til grunn at referata/innkallingar frå møter i SU samstundes gjeld SMU.

Oversikten på skulens heimeside, som viser medlemmane i SU/SMU for skuleåret 2018-19, skildrar ein representasjon der elevane og foreldra samla er i fleirtal. Referata viser at både elevane, foreldrerådet, dei tilsette, skuleleiinga og kommunen var representerte i møta. Elevane og foreldra har samla vore i fleirtal i alle utvalsmøta i skuleåret 2017-18 og 2018-19.

Vurderingar

Lova seier at kvar skule skal ha eit SU og eit SMU. Fylkesmannen finn at Gimle skule har slått saman SU og SMU til eit organ, noko rektor ved skulen bekreftar. I Opplæringslova §11-1a står det at SU sjølv kan vere SMU, men dette handlar om at dei same personane kan sitje i begge utval. Skulen må framleis skilje mellom utvala - både når det gjeld møteavvikling, innkallingar og referat. Fylkesmannen vurderer difor at skulen ikkje har eit sjølvstendig SMU.

Oversikten på skulens heimeside og referata frå SU/SMU viser at elevane og foreldra er i fleirtal i utvalsmøta. Fylkesmannen finn difor at skulen har sikra at elevane og foreldra samle er i fleirtal i SU/SMU.

Konklusjonar

- Gimle skule har ikkje eit sjølvstendig SMU
- Elevane, foreldrerådet, dei tilsette, skuleleiinga og kommunen er representerte i SU/SMU ved skulen
- Skulen har sikra at SU/SMU er sett saman slik at elevane og foreldra til saman er i fleirtal

3.2.3 Skulen si informasjonsplikt og utvala sine rettar til å uttale seg (§ 9 A-9)

Observasjonar

Fylkesmannen har motteke tre referat frå SU/SMU for den perioden som har vore ein del av dette tilsynet, dvs. skuleåret 2017-18 og skuleåret 2018-19.

Referatet frå møte i SU/SMI 11.12.2017 viser føljande saker med relevans for skulemiljøet:

- Rektor hadde ein gjennomgang av kap. 9A i Opplæringslova
- SU/SMU blei informert om episodar ved Gimle skule, og om korleis skulen jobbar med desse episodane
- elevane fekk fortelje om sine erfaringar og kome med forslag til tiltak

Referatet frå møtet i SU/SMU 22.03.2018 viser føljande saker med relevans for skulemiljøet:

- Ein orientering og gjennomgang av skulens trivselsreglar
- Ein orientering om gjennomføringa av elevundersøkinga og Ungdata
- Informasjon om ulike utfordringar knytt til det fysiske miljøet ved skulen (garderobe og reinhald)
- Informasjon om prosjektet *Inkluderande skulemiljø* som Gimle skule skal vere med i

Referatet frå møtet i SU/SMU 7.11.2018 viser føljande saker med relevans for skulemiljøet:

- Gjennomgang av tilstandsrapporten (inneheld mellom anna informasjon om resultatet frå den siste elevundersøkinga)
- Utfordringar i høve til bygg
- Informasjon om gjennomføring elevundersøkinga i uke 49 og 50

Referata frå SU/SMU viser at utvalet har diskutert og komme med innspel til skulens trivselsreglar og det fysiske miljøet. Desse sakene har vore diskutert i elevrådet på førehand.

Rektor fortel at skulen har ein praksis for å informere SU/SMU om *Plan for psykososialt miljø på Gimle skule*. Under sak 4. *Skulemiljøet på Gimle* i møte 11.12.17 hadde rektor en gjennomgang av kap. 9A. Under same sak fortalte rektor om korleis skulen kontinuerleg jobbar med skulemiljøsaker. Her fekk elevane seie meinингa si og kome med forslag til kva skulen kan gjera for å oppdage om elevar ikkje har det bra.

Referata frå elevrådet og SMU/SU viser at utvala er tatt med i arbeidet med skulen sine trivselsreglar. Elevrådet og rektor seier i intervju at både elevane, FAU og personalet har kome med innspel til trivselsreglane ved skulen. Referata visar òg at SU/SMU har vore med å diskutere utfordringar knytt til det fysiske miljøet ved skulen, til dømes reinhald, ventilasjon og garderobefasilitetar.

I tilbakemeldingane til Fylkesmannen skriv elevrådet at sakslistene til møta i SU/SMU blir lagt på Fronter, og at elevrådet får moglegheit til å diskutere desse sakene på førehand

om dei har behov for det. Rektor skriv at elevane får melding om møta i SU/SMU ei veke i forvegen.

Både elevrådet og elevrådskontakten seier at elevrådet i liten grad får tid til å kome med innspel til sakslista i SU/SMU på førehand. Samstundes seier elevane at sakslista innehold mange saker som elevrådet har vore opptekne av. Elevrådskontakten og rektor seier at dei har ein tett dialog som skal sikre at sakslista i SU/SMU inneholder saker frå elevrådet. Referata frå SU/SMU viser vidare at elevrådsrepresentantane får tid til å ta opp saker under «eventuelt» i SU/SMU.

Vurderingar

Fylkesmannen finn at mange viktige skulemiljøsaker har vore på agendaen i SU/SMU dei siste skuleåra. Referata syner at skulen har informert om viktige saker som til dømes elevundersøkinga, kap. 9A, det fysiske miljøet og skulens trivselsreglar.

Fylkesmannen finn at SU/SMU er tatt med i arbeidet med skulen sine trivselsreglar. SU/SMU har også vore med på å diskutere utfordringar knytt til det fysiske miljøet ved skulen, til dømes reinhald, ventilasjon og garderobefasilitetar. Vidare kan vi sjå at elevane i SU/SMU har fått seie meininga si og kome med forslag til tiltak for å oppdage om elevar har det bra eller ikkje. Fylkesmannen vurderer difor at skulen har tatt med utvala i arbeidet med skulemiljøtiltak, og sikra utvala si rett til å uttale seg og komme med framlegg i saker som er viktige for skulemiljøet

Rektor fortel at skulen har ein praksis for å informere SU/SMU om *Plan for psykososialt miljø på Gimle skule*. Referata viser at rektor har informert SU/SMU om korleis skulen kontinuerleg jobbar med skulemiljøsaker. Fylkesmannen legg difor til grunn at SU/SMU har fått innsyn i skulens systematiske arbeid for eit trygt og godt skulemiljø.

Konklusjonar

Gimle skule har:

- halde utvala informera om alt som er viktig for skulemiljøet
- så tidleg som mogleg tatt utvala med i arbeidet med skulemiljøtiltak
- sikra utvala si rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skulemiljøet
- Gimle skule har sikra utvala sine rettar til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skulemiljø

3.2.4 SU og SMU sine oppgåver (§11-1 og §11-1a)

Observasjonar

SU/SMU-sakar som er relevante for skulemiljøet er omtalt i førre kapitel. I tillegg til desse sakene har SU/SMU diskutert budsjett, personalsituasjon, timeplanlegging og skuleruta. I møte 7.11.2018 diskuterte SU/SMU utfordringar i høve læremidlar og IKT-utstyr. Elevrådet fortalte i intervju at denne saka var initiert av elevane, noko som også skulen bekreftar. Som resultat av behandlinga i SU/SMU gjekk skulen til innkjøp av nytt IKT-utstyr og læreverk.

I intervjuet fortel elevrådet at dei får tid til å hente innspel frå klassane, og at desse innspela går vidare til elevrådet. Elevrådet fortel vidare at saker som behandlast i elevrådet kjem på sakskartet i SMU og vert diskutert der. Referata viser at viktige saker behandlast i FAU, elevrådet og personalet før det behandlast i SU/SMU. Dette gjeld mellom anna sak 4. frå 7.11.2018 om tilstandsrapporten. Rektor seier i intervju at både elevane, FAU og personalet har kome med innspel til trivselsreglane ved skulen før dei blei behandla av SU/SMU. Elevrådet bekreftar at alle elevane har hatt moglegheit til å kome med innspel til trivselsreglane ved skulen.

Referata viser at SU/SMU ikkje har tatt opp saker som er omfatta av teieplikt dei seinare åra.

Vurderingar

Fylkesmannen finn at både skulemiljø, skulens ressursar, skulens personalsituasjon og elevane sine resultat har vore tema i SU/SMU. Elevane seier at dei får uttale seg og kome med framlegg i alle sakene som er oppe i SU/SMU. Fylkesmannen vurderer difor til at SU/SMU kan uttale seg i alle saker som gjeld skulen.

Fylkesmannen finn at elevrådet får tid til å hente innspel frå klassane, og at desse innspela går vidare til elevrådet. Vi ser vidare at saker som vert behandla i elevrådet kjem på sakskartet i SMU og vert diskutert der. Viktige skulemiljøsaker vert behandla i FAU, elevrådet og personalet før det vert behandla i SU/SMU. Fylkesmannen vurderer difor at SMU kan medverke til at skulen, dei tilsette, elevane og foreldra tek aktivt del i arbeidet for å skape eit godt skulemiljø.

SU/SMU har ikkje tatt opp saker som er omfatta av teieplikt dei seinare åra. Fylkesmannen har difor ikkje vurdert om skulen har ein framgangsmåte som sikrar at elevane går ut av møterommet når slike saker vert handsama.

Konklusjonar

Skulen har:

- sikra at SU kan uttale seg i alle saker som gjeld skulen.
- sikra at SMU skal medverke til at skulen, dei tilsette, elevane og foreldra tek aktivt del i arbeidet for å skape eit godt skulemiljø.

4 Varsel om pålegg om retting

I kapitla ovanfor har Fylkesmannen konstatert at de ikkje oppfyller regelverket på alle område. Vi gir dykk ein frist til å rette regelverksbrota, jf. kommunelova § 60 d.

Frist for retting er **18.mars 2019**. Før fristen må kommunen sende oss ei erklæring om at forholda er retta og ei utgreiing om korleis brota er retta.

Dersom de ikkje har retta regelverksbrota før rettefristen, vil vi vedta pålegg om retting. Eit pålegg om retting er eit vedtak som de kan klage på, jf. forvaltningslova kapittel VI.

Følgjande pålegg er aktuelle å vedta etter at rettefristen er over:

Samarbeidsutval (SU) og skolemiljøutval (SMU) ved grunnskolar

1. Fyresdal kommune må syte for at skulen har eit SU og eit SMU, jf. §§ 11-1 og 11-1a.
I den samanhengen må kommunen syte for at skulen har ein framgangsmåte/rutine som sikrar at:
 - a. skulen har eit sjølvstendig SU
 - b. skulen har eit sjølvstendig SMU

De har rett til innsyn i saksdokumenta, jf. forvaltningslova § 18.

Skien 01.02.19

Hendrik Knipmeijer
Assisterande direktør (tilsynsleiar)

Trine Evensen
Seniorrådgivar

Vedlegg 1: Liste over dokumentasjon

Vedlegg 1 - liste over dokumentasjon

- Referat frå elevrådet skuleåra 2017-18 og 2018-19:
 - 14.09.2007
 - 29.11.2017
 - 14.12.2017
 - 20.04.2018
 - 17.09.2018
 - 27.09.2018
 - 01.11.2018
- Svar frå skulen på Fylkesmannens spørsmål
- Svar frå elevrådet på Fylkesmannens spørsmål
- Oversikt over medlemmer i SU og SMU ved Gimle skule
- Informasjon på skulens heimeside
- Innkalling og referat frå møter i SU/SMU skuleårene 2017-18 og 2018-19:
 - 11.12.2017
 - 22.03.2018
 - 07.11.2018